

«НАУКА ВТРАТИЛА В ПОКІЙНОМУ ДУЖЕ ДОБРОГО ПРАЦІВНИКА, Я Ж – СЕРДЕЧНОГО ПРИЯТЕЛЯ»: ПАМ'ЯТІ МИКОЛИ МАЙОРЧАКА

У житті кожного з нас трапляються доленосні зустрічі, які викарбовуються в пам'яті й серці назавжди. Талановитий, неординарний, чесний, щирий – таким був Микола Майорчак. Дуже важко говорити в минулому часі про молодого, ерудованого, розумного і з найкращими людськими якостями колегу...

У Троїцьку поминальну суботу археологічне й історичне середовище Львова сколихнула страшна новина – 2 червня 2023 р. на Бахмутському напрямі в районі Білогорівки загинув командир гранатометного відділення взводу вогневої підтримки гірсько-штурмової роти Микола Майорчак. Виконуючи бойове завдання, Герой потрапив під мінометний обстріл ворога.

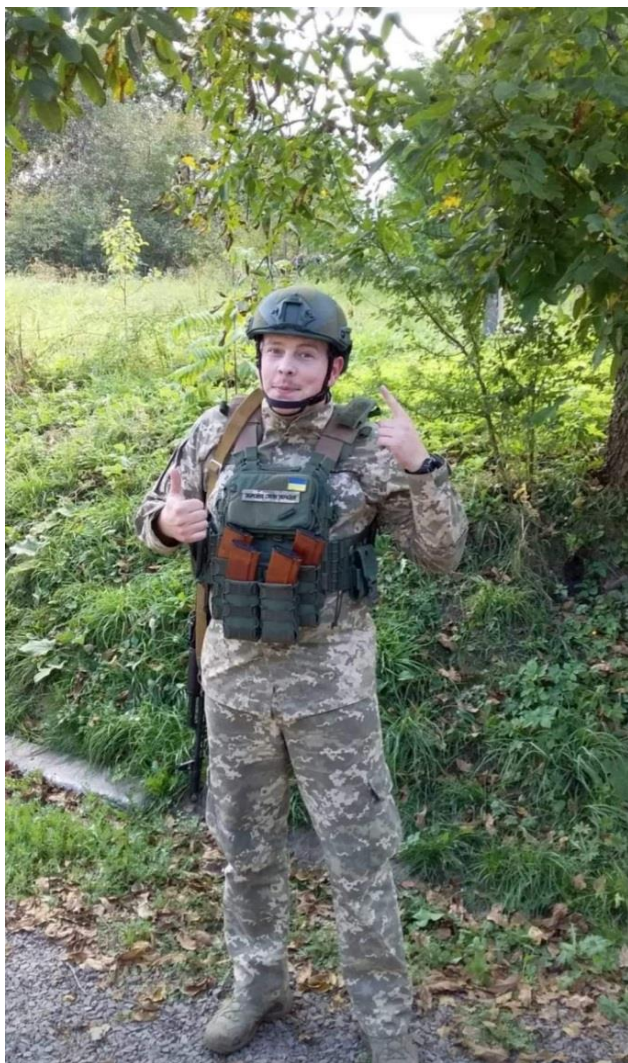

Рис. 1. Микола Майорчак (1992–2023)

Народився Микола 1 липня 1992 р. у с. Вовків на Львівщині. Навчався у Вовківському закладі загальної середньої освіти I–II ступенів, згодом – у Перемишлянській школі-гімназії. Закінчив Львівський національний університет імені Івана Франка. Вже у студентські роки, під час навчання на історичному факультеті, обрав вектор своїх наукових зацікавлень. Цьому сприяли археологічні практики та непереборна жага до нових знань. У 2017 р. Микола став частиною спільноти Львівського історичного музею: спершу на посаді молодшого наукового співробітника, а з 2018 р. по 2023 р. – старшого наукового співробітника. Займався науково-дослідною роботою, вивчав колекцію античних пам'яток у фондах музею. Працював над каталогом «Античні пам'ятки фондової групи “Археологія” Львівського історичного музею», брав участь у створенні численних виставок, зокрема був одним із кураторів виставки «Шляхами древніх цивілізацій» (2020). З метою популяризації пам'яток ставав активним учасником міжнародних семінарів і конференцій.

Будучи активним польовим дослідником і маючи невеликий досвід розвідок та розкопок, ретельно проводив дослідження і педантично обробляв

отриманий матеріал. Зокрема, із 2019 р. активно займався розвідковими археологічними роботами згідно з «Програмою археологічних досліджень Львівського історичного музею». Цього ж року нагороджений Подякою від Львівської обласної державної адміністрації «За високий професіоналізм, вагомий внесок розвиток музейної справи, збереження культурної

Рис. 2. Оксана Куценяк, Микола Майорчак, Назар Демський під час археологічних розвідок

Рис. 3. Микола Майорчак, Оксана Куценяк, Роман Чмелик на відкритті виставки у Львівському історичному музеї

спадщини». Опублікував у співавторстві зі Святославом Терським, Оксаною Куценяк та Назаром Демським кілька статей, зокрема «Пам'ятки давнього населення північно-західних відрогів Гологір (розвідки 2019 р.)», «Дослідження археологічних пам'яток північно-західних відрогів Гологір (попереднє повідомлення про результати польового сезону 2019 р.)», «Археологічні дослідження в межиріччі Західного Бугу та Гнилої Липи», «Пам'ятки ранньомодерної доби в околицях с. Словіта (за даними археологічних експедицій ЛІМ)», «Рука з Мишкова: сучасний стан та перспективи дослідження».

Рис. 4. Микола Майорчак під час навчання у лавах 10-ї окремої гірсько-штурмової бригади «Едельвейс»

У 2021 р. Микола Майорчак став аспірантом відділу археології Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. До відділу прийшов уже сформованим дослідником, із досвідом роботи, власними науковими розробками й чітким розумінням, що хоче займатися історією населення липицької культури на території Східного Прикарпаття і Західного

Поділля. У перші місяці навчання активно опрацьовував матеріали й мав чимало планів для публікацій. Невдовзі після затвердження теми та початку навчання в аспірантурі настав ранок 24 лютого, який розділив життя на до і після.

Микола не вагаючись пішов захищати рідну землю. Міг залишитися, міг продовжити дослідження, міг, але вирішив по-іншому... Він пішов без вагань, з перших днів. На запитання колег: «Може, ще трохи зачекаєш?!», Микола відповів: «Не можна! Коли, як не зараз?!». Вроджена відповідальність не дозволила йому просто піти з музею. Він упорядкував усі свої робочі моменти, завершив наукові доробки. Навіть перебуваючи у військовій казармі чи окопах, ніколи не забував про свою улюблену справу, відділ археології та музей. Маючи можливість зателефонувати, – завжди робив це. А якщо випадала вільна хвилина, то обов'язково писав. Попри розмови про життя та самопочуття, обговорювали робочі моменти, планували розділ до колективної монографії, присвячений пам'яткам липицької культури, перші статті у фахових збірниках та теми доповідей на конференції. Ніколи не забував про Львівський історичний музей і мав багато планів для його популяризації після війни.

А 2 червня 2023 р. у районі Білогорівки Микола потрапив під мінометний обстріл. Обірвалося його життя, а разом із ним – цілий Всесвіт... «Наука втратила в покійному Гребеняку дуже доброго працівника, я ж – сердечного приятеля», – написав понад 100 років тому Володимир Антоневич на згадку про Володимира Гребеняка. Історія, на жаль, повторилася. Від москальського ворога знову несе непоправну втрату українська археологія, музейництво, родина і близькі...

Він був справжнім сином для мами, люблячим чоловіком для молодої дружини, а в пам'яті всіх, хто його знав, залишився професійним дослідником, чуйною, доброзичливою та мудрою людиною. Ми пам'ятатимемо цю щирю усмішку, спокійний тембр голосу, неймовірну відповідальність у всьому, що робив, уважність до колег і друзів. Він був світлом із великим серцем та душею...

Вічна шана і світла пам'ять, наш Герою!

Дякуємо, цінуємо, поважаємо і пам'ятаємо тебе, Друже!!!

Наталія БУЛИК
Оксана КУЦЕНЯК

Стаття: надійшла до редакції 16.10.2023
прийнята до друку 16.11.2023